
**ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
ОПЕРАТИВНО-СЛУЖЕБНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ
OPERATIONAL AND SERVICE ACTIVITY**

УДК 351.746

**R. Liashuk,
O. Basarab**

**DEFINITION OF THE CONCEPT OF THE LEGISLATION
THAT REGULATES OPERATIONAL
AND SERVICE ACTIVITY OF THE STATE BORDER
GUARD SERVICE OF UKRAINE**

Р.М. Ляшук

*доктор юридичних наук,
начальник кафедри теорії та історії
держави і права та приватно-правових
дисциплін Національна академія Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
м. Хмельницький*

О.Т. Басараб

*старший викладач кафедри теорії та
історії держави і права та приватно-правових
дисциплін Національна академія Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
м. Хмельницький*

**ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА СУТНОСТІ
ЗАКОНОДАВСТВА, ЩО РЕГУЛЮЄ ОПЕРАТИВНО-
СЛУЖБОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ
ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

Постановка проблеми. Відповідно до статті 17 Конституції України «забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом» [1]. Державна прикордонна служба України є правоохоронним органом спеціального призначення на яку покладаються завдання щодо забезпечення недоторканості

державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні [2]. Побудова надійних механізмів ефективного виконання прикордонним відомством своїх функцій забезпечується цілою низкою нормативно-правових актів, які відіграють фундаментальну роль у врегулюванні оперативно-службової діяльності Державної прикордонної служби України (далі ОСД ДПСУ), особливо в умовах необхідності протистояння сучасним викликам та загрозам на державному кордоні. При цьому у вітчизняній науці практично відсутні комплексні юридичні праці, присвячені визначенню поняття та сутності законодавства, що регулює ОСД ДПСУ. Вивчення та аналіз цього явища, на нашу думку, дозволить сформулювати основні теоретичні положення, необхідні для ефективного правового регулювання діяльності, пов'язаної із охороною та захистом державного кордону.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій свідчить, що законодавство, що регулює ОСД ДПСУ постійно привертає до себе увагу науковців. Зокрема, через призму власного предмету дослідження цього питання торкалися такі вчені, як: Т.М. Цимбалістий, В.Л. Зьолка, Р.М. Ляшук, І.П. Кушнір, С.І. Царенко, О.М. Царенко, О.Б. Ганьба, О.Є. Цевельов та інші.

Однак висвітлення поняття та сутності законодавства, що регулює ОСД ДПСУ залишається поза увагою дослідників.

Метою статті є дослідження та на підставі його визначення поняття та сутність законодавства, що регулює ОСД ДПСУ у контексті багатоаспектних загальнотеоретичних проблем.

Основні результати дослідження. Концептуальна основа законодавства, що регулює ОСД ДПСУ перебуває поки що у стані становлення, тому дослідження цього поняття, на нашу думку, варто здійснювати через призму розуміння етимології таких основних категорій як «законодавство», та «оперативно-службова діяльність Державної прикордонної служби України», бо як справедливо зазначає американський дослідник Алан Джонсон, цінність розуміння будь-якого поняття лежить не тільки у прагненні зрозуміти його значення, але й пізнати природу наповнення його змісту [3, с. 47–71].

Проблема дослідження законодавства як правового феномену залишається актуальною та привертає увагу не тільки вітчизняних, але й зарубіжних вчених. Особливої уваги їй приділяють у країнах Європейського Союзу (далі ЄС) з континентальною правовою системою, зокрема, коли мова йде про взаємодію та співіснування національного та ЄС законодавства ЄС [4, с. 10]. Зазвичай під законодавством тут розуміють сукупність законів, виданих урядом і офіційно затверджених парламентом [5, с. 10].

В Україні на сьогоднішній день у юридичній науці сформувалось декілька позицій щодо визначення поняття «законодавство». Так, провідний правник Ю. С. Шемшученко визначає поняття «законодавство» як систему «всіх нормативних актів, якими регулюються суспільні відносини» [6, с. 499], С.С. Алексєєв вкладає у його зміст усю сукупність законів, які діють в Україні, але припускає й можливість включення до його складу інших нормативних актів, якщо вони видані в порядку делегування законодавчим органом законодавчих правомочностей іншим органам держави або коли вищий представ-

ницький орган держави не діє [7, с. 256]. Подібну та водночас іншу позицію займає Є.О. Гада, який пропонує інтерпретувати законодавство виключно як цілісну сукупність законів, оскільки включення до її складу підзаконних нормативно-правових актів призводить до певного применшення законів у системі нормативно-правових актів [8, с. 227]. Такої ж позиції притримуються автори підручника «Загальна теорія права», де вчені, також, пропонують для визначення усєї сукупності ієрархічно взаємопов'язаних актів використовувати поняття «система нормативно-правових актів», яке включатиме в себе і закони і підзаконні акти [9, с. 173]. Схожою є думка В.Д. Сидор, яка полягає у необхідності розгляду законодавства як сукупності законів. Однак науковець розглядає доцільну можливість при дослідженні певної галузі суспільних відносин, включення до сфери вивчення законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, оскільки це дасть змогу розглядати закони у взаємодії та взаємозв'язку з підзаконними актами, що сприятиме більш кращому визначенню стану правового регулювання та створить більш досконалий механізм реалізації правових норм у досліджуваній сфері [10, с. 107].

Такої ж позиції дотримується М.М. Прохоренко, пропонуючи розглядати військове законодавство як сукупність усіх нормативно-правових актів, прийнятих на державному рівні. Обґрунтовуючи свою думку, вчений зазначає про доволі велику кількість підзаконних нормативно-правових актів у досліджуваній галузі, ігнорувати яких не можна, оскільки саме вони розкривають предмет регулювання суспільних відносин у визначеній сфері [11, с. 23].

Досліджуючи юридичну природу поняття «законодавство», варто, також, навести позицію Конституційного Суду України, викладену в Рішенні від 9 липня 1998 р. № 12-рп / 98 по справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (про тлумачення терміну «законодавство»). Відповідно до рішення під терміном «законодавство» треба розуміти закони України, чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою, а також постанови Верховної Ради, укази Президента, декрети і постанови Кабінету Міністрів, прийняті в межах їх повноважень та відповідно до Конституції і законів України [12, с. 23].

Разом з тим, при розгалуженості різних наукових поглядів вітчизняних та зарубіжних дослідників стосовно окресленої проблеми виділяються такі основні позиції щодо визначення законодавства [13, с. 318]: широке розуміння — це система усіх чинних нормативно-правових актів; середнє розуміння (між широким і вузьким) — система нормативно-правових актів вищих органів державної влади: закони і підзаконні акти парламенту, президента, уряду; вузьке розуміння — це система усіх чинних законів, а також міжнародних договорів, ратифікованих законами Верховної Ради.

Прихильники вузького розуміння національного законодавства (під яким розуміються закони у формальному змісті), коли мова заходить про галузеве законодавство, нерідко мають на увазі усю систему діючих нормативних актів даної галузі (закони і підзаконні акти), тобто розширюють її до поняття законів у матеріальному змісті

Зважаючи на те, що оперативно-службова діяльність ДПСУ регулюється поряд із законами доволі великою кількістю підзаконних нормативно-правових актів (Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, Накази Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України та інших територіальних органів прикордонної служби), які відіграють важливе значення у врегулюванні суспільних відносин у цій сфері, особливо коли мова йде про реалізацію норм законодавчих актів щодо забезпечення недоторканості державного кордону України прикордонними підрозділами, вважаємо за доцільне включити у зміст цього поняття не тільки закони, а й підзаконні нормативно-правові акти, у тому числі нормативні документи локальної дії. Також, з огляду на особливу роль міжнародних угод у питаннях договірно-правового оформлення державного кордону та міжнародного співробітництва з прикордонних питань, вважаємо за необхідне долучити до цього поняття і міжнародні договори.

Зазначений підхід нам видається найбільш прийнятним, оскільки дозволяє не тільки проаналізувати роль окремої групи нормативних актів однакової юридичної сили щодо врегулювання суспільних відносин, але й дослідити їх ієрархічний взаємозв'язок з правовими документами вищої та нижчої юридичної сили та визначити в кінцевому рахунку загальну ефективність правового регулювання діяльності Держприкордонслужби.

За таких обставин, законодавство, що регулює ОСД ДПСУ належить сприймати як систему матеріальних та процесуальних нормативно-правових актів України (законів, підзаконних актів) та міжнародних договорів, в якій кожний структурний елемент виконує властиву йому роль, при цьому перебуваючи у органічному взаємозв'язку з іншими структурними елементами зазначеної системи.

Загалом, сприйняття об'єктивного права як системи має під собою міцне підґрунтя, оскільки, як справедливо зазначає П.М. Рабінович: «деформація, руйнування цієї властивості являє собою аномалію, «хворобу» права, яка може звести нанівець його регулятивні можливості, перешкодити досягненню очікуваного правотворцем соціального результату» [14, с. 143].

У контексті зазначеного доречною також видається наукова позиція А.Д. Машкова, який серед переваг системного підходу у праві визначив наступне [15, с. 301]: створює умови для комплексної та послідовної реалізації юридичних норм та приписів; дозволяє удосконалювати право, здійснювати його кодифікацію, вчасно визначати прогалини в праві та усувати їх; зміцнює законність та правопорядок у суспільстві; сприяє правильній реалізації правових норм; надає можливість практичним працівникам і громадянам краще орієнтуватись у діючому законодавстві, не допускати правопорушень, підвищувати правову культуру; сприяє формуванню системи правових наук і навчальних дисциплін для вивчення та викладання права.

На підставі наявних у теорії права позицій щодо характеристики законодавства як правового феномену, визначимо необхідні ознаки законодавства, що регулює ОСД ДПСУ за допомогою яких визначатиметься головний зміст та сутність цього поняття [16, с. 373]: системність, цілісність, єдина спрямова-

ність — кожний нормативно-правовий акт діє хоча і самостійно, але в єдиній системі, яка функціонує задля врегулювання ОСД ДПСУ. Юридична цілісність цієї сукупності повинна виражатися через єдність її внутрішньої організації, коли вона сприймається як єдине ціле, самобутнє, незважаючи на свою складність та багатогранність; ієрархічність — законодавство повинно бути побудоване відповідно до юридичної сили нормативно-правових актів, де акти з більшою юридичною силою обумовлюють акти з меншою силою, які, в свою чергу, їх доповнюють та конкретизують; окрема (специфічна) сфера правового регулювання — законодавство, що врегульовує ОСД ДПСУ повинно належати до окремої сфери правового регулювання.

Для того, щоб повністю окреслити сутність та зміст законодавства, що регулює ОСД ДПСУ необхідно детально дослідити таку категорію як «оперативно-службова діяльність Державної прикордонної служби України».

Законодавчого визначення цього поняття на даний час поки що немає. І лише Статут Державної прикордонної служби з охорони державного кордону України. Частина перша. Прикордонний загін (проект), розтлумачує нам зміст оперативно-службової діяльності прикордонного загону, з урахуванням специфіки виконання ним поставлених завдань. Однак, дане визначення стосується виключно прикордонного загону, в той час як зміст діяльності ДПСУ є дещо ширшим. З огляду на зазначене, проблема наукового обґрунтування поняття та сутності оперативно-службової діяльності Державної прикордонної служби України набуває особливого значення та потребує детального дослідження.

Зазвичай, коли мова йде про діяльність якого-небудь органу, чи організації, мають на увазі порядок його роботи, чи функціонування [17, с. 311]. Що ж до змісту таких понять як оперативний і службовий, то Словник української мови тлумачить їх таким чином: оперативний — здатний правильно і швидко виконувати ті, чи інші практичні завдання [18, с. 704]; службовий — призначений для виконання обов'язків по службі [19, с. 378]. З урахуванням вищезазначеного під оперативно-службовою діяльністю ДПСУ належить розуміти комплекс заходів, що обумовлений особливостями функціонування ДПСУ та направлений на правильне і швидке виконання поставлених службових завдань.

Що ж до обсягу та змісту службових задач, то відповідно до статті 1 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» від 03.04.2003, основним завданням прикордонного відомства є забезпечення недоторканості державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні [2]. Для виконання поставленої задачі у статті 2 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» від 03.04.2003, законодавцем визначено основні форми її реалізації. Узгальнюючи положення вищезазначеної статті можна стверджувати, що ОСД ДПСУ носить правоохоронний, оборонний та спеціальний характер.

Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення уповноважена здійснювати правоохоронну діяльність [2].

Традиційно характерними ознаками правоохоронної діяльності є те, що вона направлена на охорону права та полягає у забезпеченні передбачених

законом попереджувальних і припиняючи заходів з метою недопущення та припинення правопорушень; здійснюється у відповідності до законів та інших нормативних актів за встановленою процедурою; реалізується уповноваженими на це правоохоронними органами [8, с. 59]. Зміст правоохоронної діяльності, на нашу думку, полягає у здійсненні прикордонною службою охорони державного кордону України, прикордонного контролю і пропуску через державний кордон України та до тимчасово окупованої території і з неї осіб, транспортних засобів, вантажів, а також виявлення і припинення випадків незаконного їх переміщення; ведення інформаційно-аналітичної та оперативно-розшукової діяльності, участь у боротьбі з організованою злочинністю та протидія незаконній міграції на державному кордоні України та в межах контрольованих прикордонних районів; участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом, а також припинення діяльності організованих груп та злочинних організацій, що порушили порядок перетинання державного кордону України, координація діяльності державних органів, що здійснюють різні види контролю при перетинанні державного кордону України та пропуску до тимчасово окупованої території і з неї або беруть участь у забезпеченні режиму державного кордону, прикордонного режиму і режиму в пунктах пропуску через державний кордон України та в контрольних пунктах в'їзду – виїзду.

Характеристику оборонної діяльності ДПСУ, на нашу думку, доцільно здійснювати через призму з'ясування поняття «оборона України», яке визначено у статті 1 Закону України «Про оборону України» від 06.12.1991. Відповідно до документу, це є система політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних, інших заходів держави щодо підготовки до збройного захисту та її захист у разі збройної агресії або збройного конфлікту [20]. В свою чергу у статті 2 Закону України «Про державний кордон України» від 04.11.1991, визначено, що координація діяльності військових формувань та правоохоронних органів держави із захисту державного кордону здійснюється Державною прикордонною службою України [21]. У контексті зазначеного, діяльність прикордонного відомства щодо захисту державного кордону носить оборонний характер і полягає у веденні розвідувальної, інформаційно-аналітичної та оперативно-розшукової діяльності в інтересах забезпечення захисту державного кордону України, участь у заходах, спрямованих на припинення діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), що порушили порядок перетинання державного кордону України, координація діяльності військових формувань та відповідних правоохоронних органів, пов'язаної із захистом державного кордону України.

Окремими формами діяльності ДПСУ, яким не властивий правоохоронний, чи оборонний характер діяльності є участь персоналу прикордонного відомства у здійсненні державної охорони місць постійного і тимчасового перебування Президента України та посадових осіб, визначених у Законі України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» та охорона закордонних дипломатичних установ України. Зважаючи на специфіку такого виду діяльності та обсяг завдань, що покладається на

персонал ДПСУ, який не пов'язаний з охороною та захистом державного кордону, вважаємо за доцільне виокремити таку діяльність у окрему групу та відзначити її спеціальний характер.

Висновки. Таким чином, на підставі аналізу чинного законодавства та наукових праць пропонуємо під законодавством, що регулює ОСД ДПСУ розуміти систему чинних матеріальних та процесуальних актів законодавства України та міжнародних договорів, що детермінують виконання Державною прикордонною службою України особливих функцій у правоохоронній, оборонній та спеціальній формі діяльності. Перспективи подальших розвідок у даному напрямку будуть спрямовані на подальше дослідження структури законодавства, що регулює ОСД ДПСУ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-0%B2%D1%80>
2. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 N 661-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/661-15/page>
3. *Alan V. Johnson*. A DEFINITION of the CONCEPT of LAW. Alan V. Johnson Mid-American Review of Sociology Vol. 2, No. 1 (SPRING 1977), pp. 47–71.
4. *Alexander Heinrich Turk*. The Concept of Legislation in European Community Law: A Comparative. Kluwer Law International BY, 2006. — 251 p.
5. [Dictionary.cambridge.org/dictionary/english/legislation](https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/legislation) [Electronic resource]. — Mode of access : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/legislation>
6. Законодавство: Юридика енциклопедія: в 6 т. / [редкол.: Ю.С. Шем шу ченко (голова редк.) та ін.]. — К.: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1999. — Т. 2. — 744 с.
7. *Алексеев С.С.* Государство и право: Начальный курс / С.С. Алексеев. — М.: Юрид. лит, 1994. — 471 с.
8. Теорія держави та права: [підручник] / [за вимогами кредитно-модульної системи навчання] / Є.О. Гіда, Є.В. Білозьоров, А.М. Завальний та ін.; за заг. ред. Є.О. Гіди. — К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2011. — 576 с.
9. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. — К.: Ваіте, 2016. — 392 с.
10. *Сидор В.Д.* Теоретичні проблеми розвитку земельного законодавства України: дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.06 / В.Д. Сидор; Одеська юридична академія. — Одеса, 2012. — 499 с.
11. *Прохоренко М.М.* Система військового законодавства України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / М.М. Прохоренко; Харківський Національний університет внутрішніх справ. — Х., 2007. — 216 с.
12. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміна «законодавство») від 9 липня 1998 року № 12-рп / 98 // Офіційний вісник України. — 1998. — № 32. — Стор. 59. — Код акта 5855 / 1998є.
13. *Скакун О.Ф.* Теорія права і держави: Підручник. — 3-тє видання. — К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. — 524 с.

14. Рабінювич П.М. Основи загальної теорії права та держави : Навч. посібник. — Вид. 10-е, доповнене. — Львів : Край, 2008. — 224 с.
15. Машков А.Д. Теорія держави і права : підручник. К. : ВД «Дакор», 2015. — 492 с.
16. Басараб О.Т. Поняття системи прикордонного законодавства // Університетські наукові записки (Часопис Хмельницького університету управління та права). — 2013. — № 3 / 2013. — С.366 — 373.
17. Словник української мови; в 11 томах. — Том 2, 1971. — Стор. 311.
18. Словник української мови; в 11 томах. — Том 5, 1974. — Стор. 704.
19. Словник української мови; в 11 томах. — Том 9, 1978. — Стор. 378.
20. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 № 1932-ХІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1932-12/page>
21. Про державний кордон України : Закон України від 04.11.1991 N 1777-ХІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.
22. Tom Ginsburg / The Concepts of Law [Electronic resource]. — Mode of access : <https://lawreview.uchicago.edu/publication/concepts-law>.
23. Pure Theory of Law / by Hans Kelsen. The Lawbook Exchange, Ltd. Union, New Jersey, 2002. — 335 p. [Electronic resource]. — Mode of access : https://books.google.com.ua/books?id=9mY4nYPu59kC&pg=PA70&hl=ru&source=gb_s_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false

REFERENCES

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-0%B2%D1%80>
2. Pro Derzhavnu prykordonnu sluzhbu Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 03.04.2003 N 661-IV [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/661-15/page>
3. Alan V. Johnson. A DEFINITION of the CONCEPT of LAW. Alan V. Johnson Mid-American Review of Sociology Vol. 2, No. 1 (SPRING 1977), pp. 47–71.
4. Alexander Heinrich Turk. The Concept of Legislation in European Community Law: A Comparative. Kluwer Law International BY, 2006. — 251 p.
5. Dictionary.cambridge.org/dictionary/english/legislation [Electronic resource]. — Mode of access : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/legislation>.
6. Zakonodavstvo: Yurydychna entsyklopediia: v 6t. / [redkol.: Yu.S. Shemshuchenko (holova redk.) ta in.]. — K. : Ukrainska entsyklopediia im. M.P. Bazhana, 1999. — T. 2. — 744 s.
7. Alekseev S.S. Gosudarstvo i pravo : Nachal'ny kurs / S.S. Alekseev. — M. : Jurid. lit, 1994. — 471 s.
8. Teoriia derzhavy ta prava : [pidruchnyk] / [za vymohamy kredytno-modulnoi systemy navchannia] / Ye.O. Hida, Ye.V. Bilozorov, A.M. Zavalnyi ta in.; za zah. red. Ye.O. Hidy. — K. : FOP O. S. Lipkan, 2011. — 576 s.
9. Zahalna teoriia prava : Pidruchnyk / Za zah. red. M.I. Koziubry. — K. : Vaite, 2016. — 392 s.
10. Sydor V.D. Teoretychni problemy rozvytku zemelnoho zakonodavstva Ukrainy : dys. na zdobuttia nauk. stupenia d-ra yuryd. nauk : 12.00.06 / V.D. Sydor ; Odeska yurydychna akademiia. — Odesa, 2012. — 499 s.
11. Prokhorenko M.M. Systema viiskovoho zakonodavstva Ukrainy : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.01 / M.M. Prokhorenko ; Kharkivskiy Natsionalnyi universytet vnutrishnikh sprav. — Kh., 2007. — 216 s.

12. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym zvernenniam Kyivskoi miskoi rady profesiinykh spilok shchodo ofitsiinoho tлумachennia chastyny tretoi statti 21 Kodeksu zakoniv pro pratsiu Ukrainy (sprava pro tлумachennia termina «zakonodavstvo») vid 9 lypnia 1998 roku № 12-rp / 98 // Ofitsiyni visnyk Ukrainy. — 1998. — № 32. — Stor. 59. — Kod akta 5855 / 1998ie .

13. *Skakun O.F.* Teoriia prava i derzhavy : Pidruchnyk. — 3-te vydannia. — K. : Alerta ; TsUL, 2011. — 524 s.

14. *Rabinovych P.M.* Osnovy zahalnoi teorii prava ta derzhavy : Navch. posibnyk. — Vyd. 10-e, dopovnene. — Lviv : Krai, 2008. — 224 s.

15. *Mashkov A.D.* Teoriia derzhavy i prava : pidruchnyk. K. : VD «Dakor», 2015. — 492 s.

16. *Basarab O.T.* Poniattia systemy prykordonnoho zakonodavstva // Univer sytetski naukovi zapysky (Chasopys Khmelnytskoho universytetu upravlinnia ta prava). — 2013. — № 3 / 2013. — S.366 — 373.

17. Slovyk ukrainskoi movy; v 11 tomakh. — Tom 2, 1971. — Stor. 311.

18. Slovyk ukrainskoi movy; v 11 tomakh. — Tom 5, 1974. — Stor. 704.

19. Slovyk ukrainskoi movy; v 11 tomakh. — Tom 9, 1978. — Stor. 378

20. Pro oboronu Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 06.12.1991 № 1932-XII [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1932-12/page>

21. Pro derzhavnyi kordon Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 04.11.1991 N 1777-XII [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.

22. Tom Ginsburg / The Concepts of Law [Electronic resource]. — Mode of access : <https://lawreview.uchicago.edu/publication/concepts-law>.

23. Pure Theory of Law / by Hans Kelsen. The Lawbook Exchange, Ltd. Union, New Jersey, 2002. — 335 p. [Electronic resource]. — Mode of access : https://books.google.com.ua/books?id=9mY4nYPu59kC&pg=PA70&hl=ru&source=gb_s_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false

Ляшук Р.М., Басараб О.Т. Визначення поняття законодавства, що регулює оперативно-службову діяльність Державної прикордонної служби України

Стаття присвячена дослідженню поняття законодавства, що регулює оперативно-службову діяльність Державної прикордонної служби України. За результатами аналізу визначено та сформульовано поняття законодавства, що регулює оперативно-службову діяльність Державної прикордонної служби України.

Ключові слова: законодавство України, оперативно-службова діяльність, Державна прикордонна служба України, нормативно-правовий акт, система законодавства.

Ляшук Р.Н., Басараб О.Т. Определение законодательства, которое регулирует оперативно-службную деятельность Государственной пограничной службы Украины

Статья посвящена исследованию понятия законодательства, которое регулирует оперативно-службную деятельность Государственной пограничной службы Украины. В результате анализа определено и сформулировано понятие законодательства, которое регулирует оперативно-службную деятельность Государственной пограничной службы Украины.

Ключевые слова: законодательство Украины, оперативно-службная деятельность, Государственная пограничная служба Украины, нормативно-правовой акт, система законодательства.

Liashuk R., Basarab O. Definition of the Concept of the Legislation that Regulates Operational and Service Activity of the State Border Guard Service of Ukraine

The article deals with the definition of the concept of the legislation that regulates operational and service activity of the State Border Guard Service of Ukraine.

As the result of this scientific publication the definition of the concept of the legislation that regulates operational and service activity of the State Border Guard Service of Ukraine is formed.

Keywords: *Legislation of Ukraine; Operational and Service Activity; State Border Guard Service of Ukraine; Legal Acts; Legislative System*

Стаття надійшла до редакції: 07.12. 2017.